

Пуна уметничка зрелост

● У изложбу Љубомира Денковића у Галерији Матице српске у Новом Саду

У организацији Галерије са времена ликовне уметности, приређена је у просторијама Галерије Матице српске репрезентативна изложба новосадског вајара Љубомира Денковића на којој је приказано 37 скулптура изведених у теракоти, гипсу и бронзи као и серија фотоса, махом идејних решења за споменичку скулптуру. Изложбу прати каталог са исцрпним биографским и библиографским подацима, низом успешних репродукција и текстом Љиљане Ивановић.

Изложба Љубомира Денковића пружа потпуно слику његових вајарских интересовања за четри 1965. године серијама теракота. Затим следе циклуси „Плодови“, „Цветови“, „Контрасти“, а упоредо са њима и многа решења за споменичку скулптуру. Чињеница да се на изложби срећу различити циклуси не значи да су и вајарске преокупације аутора током мируног периода ишле неким непредвидљивим путевима. Ако је на почетку и било извесно, доста отрезло испитивање могућности вајарске форме с нагласком на вредностима материјала и технике (теракоте из периода 1956—1971.) у којима је момент уздржаности и посебног вајарског такта дошао до пуног изражаја, радови из 1971. године („Девојачки сан“, „Будење“) представљају већ облике посебног, оригиналног дејства. Наиме, првобитне вредности неког

одмереног и уздржаног геста, а потом нагло занимање за необичне, смеле положаје представљених женских актова, истаћи ће у први план снагу лоптастих облика, тајанство универзалности управо такве форме, која отвара нове путеве из једне концепције која је већ претила да се затвори, а дејство пластичног смисла да постане нефункционална ликовна игра.

Нови путеви

Отварање нових путева започело је скулптурама из циклуса „Плодови“ (1974.) када ће Денковић, методом директног дејства пуње ликовне акциозности, учинити форму преваходно пластички животворном, чиме ће организам „лоптастих“ облика добити сатисфакцију пуно важног и оригиналног начина схватања мотива са свим вредностима очекиваног скулптор-

ског смисла. Примарни момент се огледа у организацији успостављања односа у једном систему дискретно третираних момента светло-тамног, односно наглашене ликовне функције оштрих сукоба „глатких“ и рустичних површина. Понуђени облици, и поред извесног асоцијативног дејства, ипак губе моћ директне садржинске означености, добијајући функцију искључиво визуелног дејства саме вајарске форме.

Упоредо са „Плодовима“, чији пуни пластички смисао лежи у довољности дејства самог организма успостављених фасадних, а још више унутрашњих односа протока логично вођених ритмова, настају и радови из циклуса „Цветови“. Ове скулптуре, нешто другачије вајарске стратегије, настављају процес ослобађања форме од стереотипних вајарских канона, с напоменом да облици поново добијају одређенија садржинска значења. Основна одлика ових радова је елеганција дејства спољашњих односа и пуна конструјивност добро контролисане организације облика.

Ритмичне вредности

Пуна афирмација вајарске акције Љубомира Денковића долази у серији радова из циклуса „Контрасти“ (1977—1978.) у којој је првобитни пластички ак-

ценат на моменту сукобљавања разуђених, лирски интонираних површина, знатне ритмичке вредности светло-тамних односа и више него оштрог сукоба „чистих“, равних површина и волуминозних делова понуђеног скулпторског облика. Систем, раније постојећих асоцијација, више или мање усмереног садржинског дејства, овде уступа место посве слободно интерпретираном току визуелних дејстава различите означености.

Изложба Љубомира Денковића несумњиво представља најзначајнији ликовни догађај ове сезоне у Новом Саду. Основни разлог је у чињеници да је приређена изложба је днаг аутора који се успешно бави и убедљиво решава неке основне проблеме савремене галеријске и споменичке скулптуре не повелећи се за важећим „актуелностима“ у југословенској скулптури. Његови радови показују извапредну способност, уметнички сасвим оправдану варијације облика, убедљиву пластичку читљивост, функционалну одржаност дејства успостављених односа и доследност у схватању примарности материјала, односно пуну доследност у развијању свих планова одабране вајарске концепције. Истовремено, Денковић је у сваком случају најмаркантнији представник споменичке скулптуре у Војводини али, на жалост, ово подручје његове акције на изложби је само олаш маркирано серијом неадекватних фотографија.